

Motion till riksdagen 2023/24:1259

av Anders Ådahl (C)

Arbetslöshetsersättning för arbetstagare och egenföretagare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa likvärdiga ekonomiska och sociala förutsättningar för arbetstagare som förlorar sina arbetsinkomster och egenföretagare som förlorar sina uppdragsinkomster, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Att bli arbetslös innebär ofta svåra umbäranden, såväl sociala som ekonomiska. Arbetslöshetsfrågan är med rätta en central aspekt av den sociala tryggheten i vårt samhälle. Men det sociala och ekonomiska trygghetssystemet för en anställd är mycket starkare än för en egenföretagare som förlorar uppdrag – trots att umbärandena är likvärdiga. Samtidigt vilar vårt lands välstånd och utveckling i hög grad på att vi har invånare som vågar driva företag. Och väldigt många företag är idag egenföretag – inte minst i kultursektorn och entreprenörssektorn.

Det är av yttersta vikt, för både den enskilde och landet, att säkerställa att alla medborgare har möjlighet att få ekonomiskt stöd om de hamnar i arbetslöshet, oavsett om de är anställda eller egenföretagare. Tyvärr är den nuvarande lagstiftningen inte tillräckligt anpassad för att ge egenföretagare samma möjligheter som arbetstagare när det kommer till arbetslöshetsersättning.

I dagens lagstiftning har arbetstagare rätt till arbetslöshetsersättning när de förlorar sitt jobb. Denna ersättning baseras vanligtvis på tidigare inkomster och syftar till att ge ekonomiskt stöd under den period då individen söker nytt arbete. Däremot har egenföretagare en mer komplicerad situation.

Egenföretagare har möjlighet att ansöka om arbetslöshetsersättning, men detta system är ofta mindre fördelaktigt för dem än för en anställd. Det krävs ofta komplexa beräkningar av tidigare inkomster, och ersättningen är i allmänhet lägre än för arbets-

tagare. Dessutom kan det vara svårt att definiera när en egenföretagare är ”arbetslös”, särskilt när företaget inte har några aktuella uppdrag, vilket kan leda till osäkerhet och förlängningen diskriminering.

För att säkerställa likvärdiga förutsättningar för arbetstagare och egenföretagare som förlorar sina inkomster föreslår jag 1) en tydligare definition av arbetslöshet för egenföretagare som inkluderar perioder när företaget saknar uppdrag eller intäkter, 2) en förenklad ansökningsprocess för arbetslöshetsersättning för egenföretagare, så att den blir mer tillgänglig och mindre byråkratisk, 3) en arbetslöshetsersättning för egenföretagare som baseras på deras tidigare inkomster på ett rättvist sätt, så att de får ekonomiskt stöd som är jämförbart med vad arbetstagare får, 4) tydliga och återkommande benchmarks mot villkoren för anställda och ett ersättningssystem och villkor för egenföretagare som uppdateras efter behov så systemet är likvärdigt med systemet för arbetstagare som förlorar jobbet.

Anders Ådahl (C)